

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLjENjE

**po Zahtjevu gospodarskog subjekta «Euro-pak» d.o.o. Bugojno, u svezi sa
postojanjem zabranjenog sporazuma**

Sarajevo, studeni, 2012. godine

Broj: 01-26-7-13-1-I/12
Sarajevo, 27.11.2012. godine

Na temelju članka 25. stavak (1) točka f) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“ br. 48/05,76/07 i 80/09), a na Zahtjev gospodarskog subjekta «Euro-pak» d.o.o. Bugojno, Kožarska 18, 70230 Bugojno, Bosna i Hercegovina, zaprimljenog od strane Konkurencijskog vijeća dana 18.10.2012. godine pod brojem: 01-26-7-13-I/12, Konkurencijsko vijeće na 47. (četrdesetsedmoj) sjednici održanoj 27.11.2012. godine, daje

MIŠLJENJE

Gospodarski subjekt «Euro-pak» d.o.o. Bugojno, Kožarska 18, 70230 Bugojno, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: Euro-pak ili Podnositelj zahtjeva), podnio je dana 18.10.2012. godine, Zahtjev Konkurencijskom vijeću, zaprimljen pod brojem: 01-26-7-13-I/12, za davanje mišljenja o postojanju zabranjenog sporazuma u smislu kršenja odredbi članka 4. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“ br. 48/05,76/07 i 80/09) (dalje u tekstu: Zakon).

U Zahtjevu je navedeno da je gospodarski subjekt Euro-pak od siječnja 2006. godine postao zakupac jednog poslovnog prostora na graničnom prijelazu Izačić, Bosna i Hercegovina (dalje u tekstu: GP Izačić), na temelju provedenog tenderskog postupka od strane Uprave za neizravno oporezivanje Banja Luka, Bosna i Hercegovina (dalje u tekstu: UiO), kao vlasnika ovog carinskog terminala. Tender za zakup bio je raspisan za dodjelu 6 ureda, svaka od po 20 m², za 6 špeditera koji ispune sve uvjete propisane tenderom, sa naglašenim uvjetom da jedan ured može zakupiti samo jedno poduzeće, te je iz tog razloga izlicitirana visoka cijena zakupa u iznosu od 2.000,00 KM tj.100,00 KM/m² u odnosu na poslovne prostore na drugim graničnim prijelazima Bosne i Hercegovine. U toku tenderskog postupka ocijenjeno je da se iznajme na korištenje još dvije prostorije, za ukupno 8 špeditera.

Podnositelj Zahtjeva u istom navodi da je nakon potpisivanja 8 ugovora o zakupu sa 8 špeditera koji su ispunili postavljene uvjete tendera, UiO u suradnji sa nadležnim organima Općine Bihać, usmenim saopćenjem dala suglasnost da pobjednici na tenderu tj. nositelji ugovora o zakupu, svoje urede mogu ponuditi istovremeno u podzakup drugim špedicijama, koje nisu zadovoljile postavljene uvjete tendera, te smatra da je time došlo do kršenja odredbi Zakona o konkurenciji u smislu članka 4. stavak (1) točka d).

U Zahtjevu je dalje navedeno, da od tada u jednom poslovnom prostoru od 20 m² rade istovremeno nositelj ugovora o zakupu i još 2 ili više pravnih subjekata sa istom djelatnošću obavljanja špediterskih usluga, koji zajednički dijele zakupninu i troškove, te su se međusobno dogovorili i snizili cijenu svojih usluga na mjerodavnom tržištu pružanja špediterskih usluga na GP Izačić, a što im je omogućila UiO, kršeći pri tome odredbe Zakona o unutarnjoj trgovini (“Službene novine FBiH”, broj 40/10), Pravilnika o uvjetima minimalne tehničke opremljenosti poslovnih prostora za obavljanje trgovine i trgovinskih usluga (“Službene novine FBiH”, broj 49/12), Prava zaposlenika na normalne uvjete rada i odredbe Zakona o konkurenciji u smislu postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. ovog Zakona.

Podnositelj zahtjeva također navodi, da su jedina špedicija na GP Izačić, koja svoj ured nije izdala u podzakup trećim licima, te sama snosi sve troškove vezane za taj poslovni prostor,

što direktno utječe na formiranje njihove cijene špediterskih usluga, ali je upravo iz tog razloga nekonkurentna na relevantnom tržištu pružanja špediterskih usluga na GP Izačić, na kojem trenutno djeluje preko 20 špedicija, u 8 ureda.

U Zahtjevu podnositelj također navodi, da situaciju na GP Izačić, znatno pogoršava i Odluka od strane UiO, kojom se robe usmjeravaju na određene carinarnice i granične prijelaze, kao i nametanje visokih režijskih troškova u predmetnim poslovnim prostorijama s njihove strane, te nemogućnost utjecanja na racionaliziranje troškova i njihov stvarni obračun od strane korisnika prostora.

Člankom 25. stavak (1) Zakona, utvrđena je nadležnost Konkurencijskog vijeća, kao samostalnog tijela koje ima isključivu nadležnost u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, gdje je, između ostalih, u točki f) definirano da isto daje mišljenje i preporuke o bilo kom aspektu konkurencije, po službenoj dužnosti ili na zahtjev gospodarskog subjekta.

U okviru definiranih nadležnosti, kako je navedeno u članku 25. stavak (1) točka d) Zakona, jeste i nadležnost odlučivanja o provođenju i vođenju postupka pred Konkurencijskim vijećem.

Konkurencijsko vijeće ne može ustvrditi postojanje kršenja odredbi Zakona bez provođenja postupka koji se, sukladno članu 27. stavak (1) Zakona, pokreće po službenoj dužnosti ili na temelju Zahtjeva stranke, pa samim tim nije u mogućnosti dati traženo mišljenje o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja.

Člankom 4. stavak (1) Zakona, utvrđeno je, da se svaki ugovor, njegove pojedine odredbe ili prećutni dogovor, smatraju zabranjenim sporazumom ukoliko se odnose na:

- a) izravno ili neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uvjeta;
- b) ograničavanje i kontrolu tržišta;
- c) podjelu tržišta;
- d) primjenu različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- e) uslovljavanje druge strane da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi nisu u svezi sa predmetom sporazuma.

Ukoliko je ispunjen barem jedan od uvjeta navedenih u članku 4. stavak (1) Zakona, te za to postoje valjani dokazi, onda se radi o zabranjenom sporazumu, koji za cilj i posljedicu ima spriječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, odnosno došlo je do kršenja odredbi članka 4. stavak (1) Zakona.

Mjerodavno tržište definirano je u članku 3. Zakona, te Odlukom o utvrđivanju mjerodavnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10).

Člankom 9. Zakona i Odlukom o definiranju kategorija vladajućeg položaja („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10) definiran je vladajući položaj jednog gospodarskog subjekta na mjerodavnom tržištu, a člankom 10. utvrđena zabrana njegove zloupotreba u smislu:

- a) izravnog ili neizravnog nametanja nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uvjeta;
- b) ograničavanje tržišta;
- c) primjena različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova sa drugim stranama, dovodeći ih u neravnotežan i nepovoljan konkurentski položaj,
- d) uslovljavanje druge strane da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi nisu u vezi s predmetom sporazuma.

Ukoliko je ispunjen barem jedan od uvjeta iz članka 10. stavak (1) Zakona, te zato postoje valjani dokazi, onda se radi o zloupotrebi vladajućeg položaja na određenom mjerodavnom tržištu.

Ovo Mišljenje je dato isključivo na temelju podataka navedenih u Zahtjevu gospodarskog subjekta Euro-pak za davanje mišljenja Konkurencijskog vijeća.

Predsjednica

Gordana Živković

Dostavljeno:

- Podnositelju zahtjeva
- u spis
- arhiv Konkurencijskog vijeća